LTO Nederland

Huisvesting internationale werknemers in de

Land- en tuinbouw

Inleiding

Internationale werknemers zijn van groot belang voor de land- en tuinbouw. Boeren en tuinders willen graag goed voor hun medewerkers zorgen. Hiervoor zijn werkgevers zelf aan zet, maar zij hebben ook de randvoorwaarden nodig om dit te realiseren. De sector ondersteunt werkgevers die zich inzetten voor goed werkgeverschap zo veel en goed mogelijk. Er wordt afstand genomen van de kleine groep werkgevers die het niet zo nauw neemt met goed werkgeverschap.

Een belangrijke randvoorwaarde voor internationale werknemers is goede huisvesting. De land- en tuinbouw kenmerkt zich door een grote verscheidenheid aan sectoren en functies. Zo zijn er sectoren die bijna jaarrond werk hebben met enkele kleine pieken. Er zijn ook bedrijven die een korte maar grote piek hebben, zoals fruitbedrijven en sommige vollegrondsgroentebedrijven.

Door de diversiteit in de sector is het niet mogelijk om één landelijk beeld te schetsen van de behoefte aan (typen) huisvesting. Sommige internationale werknemers verblijven voor een korte periode in Nederland, anderen (semi) permanent. Voor deze doelgroepen zijn verschillende huisvestingsoplossingen mogelijk. De basis is: veilige, hygiënische, comfortabele en adequate huisvesting voor een eerlijke prijs.

In de cao's Glastuinbouw en Open Teelten zijn maximum bedragen opgenomen voor de kosten van huisvesting. Die ligt op maximaal 20 % van het wettelijk minimumloon (WML), ook als meer verdiend wordt. In niet agrarische sectoren mag meer ingehouden worden, als iemand op WML niveau betaald wordt mag dat 25 % van het WML zijn, als meer verdiend wordt mag nog meer ingehouden worden.

In de agrarische cao's zijn ook normen opgenomen voor huisvesting, waardoor de kwaliteit van huisvesting is geborgd en wordt bevorderd. Werkgevers en werknemers hebben samen het Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF) ontwikkeld (www.werkgeverslijn.nl/flexwonen). Met dit keurmerk kan zowel de kwaliteit van écht tijdelijke als van (semi) permanente huisvesting worden geborgd. Voor gemeenten is het fijn dat het keurmerk ook controleert op extra eisen die de gemeente in de vergunning stelt. Hiermee is maatwerk per gemeente mogelijk.

Ook kan gebruik worden gemaakt van het huisvestingskeurmerk van de Stichting Normering Flexwonen (SNF). www.normeringflexwonen.nl

In deze vrijwillige keurmerken zijn de kwaliteit, veiligheid hygiëne en comfort van de huisvesting geborgd. Beide keurmerken zijn complementair aan elkaar. Voor een vergelijking tussen beide keurmerken verwijzen wij naar de onafhankelijke analyse van het Expertisecentrum Flexwonen.

Zoveel mensen, zoveel wensen

De internationale werknemer heeft huisvesting nodig die past bij het type werk en de lengte van de periode waarin de werkzaamheden plaats zullen vinden. En bij zijn ambitie qua verblijfsduur.

1. **Huisvesting voor internationale werknemers die zich hier permanent willen vestigen:**

   Voor deze doelgroep (vaak met een zich ontwikkelend gezin) is huisvesting in reguliere woningen in de woonkernen het meest geschikt. Zij kunnen hier het beste integreren én bijdragen aan de woonomgeving. Huizen in woonkernen die nu worden gebruikt voor werknemers die hier kort (willen) blijven kunnen beter worden ingezet voor mensen die zich permanent willen vestigen.

2. **Huisvesting voor internationale werknemers die hier tussen 9 maanden en maximaal 3 jaar willen blijven.**

   Voor deze doelgroep is comfortabele, grootschalige (beheer), ruime huisvesting op centrale locaties het meest geschikt. Dit huisvestingstype, in de volksmond vaak "Polenhotel" genoemd, is niet altijd makkelijk realiseerbaar.

   Er is een alternatief voor de sector: Agrarische bedrijven die kleine aantallen mensen voor een langere periode aan het werk hebben kunnen dergelijke voorzieningen vaak uitstekend op het eigen bedrijf realiseren. Dit is bijvoorbeeld mogelijk op veehouderijbedrijven, maar ook op bedrijven die medewerkers die min of meer jaarrond aan het werk hebben en daarnaast een grote piek kennen. Andere agrarische bedrijven maken liever gebruik van centrale locaties. In een aantal gevallen leent vrijkomende agrarische bebouwing zich voor dit type huisvesting.

3. **Huisvesting voor internationale werknemers die hier kort (willen) verblijven, gekoppeld aan de agrarische werkzaamheden (tot een maand of 6).**

   Voor deze categorie werknemers is huisvesting op de bedrijven het meest geschikt, mits passend in de regio. De werknemers willen graag dat de werkgever zaken als huisvesting en zorgverzekering voor hem regelt. Door krapte kan men vaak zelf geen geschikte woonruimte vinden. De werknemers willen graag in korte tijd zo veel mogelijk verdienen en zo min mogelijk kosten hier maken om met een mooi bedrag naar huis te gaan.

   Die huisvesting moet uiteraard wel van goede kwaliteit zijn en aan de normen voldoen. Voor deze groep van werknemers is het van belang dat de combinatie van werken en wonen op het bedrijf mogelijk is. Bij deze combinatie worden goede afspraken gemaakt om misstanden te voorkomen. Veel ondernemers hebben de mogelijkheid om deze huisvesting (tijdelijk) op het bedrijf te plaatsen.

Waar knelt het?

Eigenlijk overal. Er is groot gebrek aan goede huisvesting waardoor ook minder goede huisvesting in gebruik is en blijft. Door ondernemers de ruimte te geven om goede huisvesting op agrarische bedrijven te ontwikkelen, is een mooie eerste slag te slaan.

Onze ervaring is dat het ontwikkelen van grootschalige huisvestingslocaties of locaties in de dorpskernen vaak op veel weerstand stuit.

Huisvesting op de bedrijven levert meestal weinig weerstand op. Desondanks zien we dat veel gemeenten terughoudend zijn om huisvesting te vergunnen. Lokale politici hebben soms geen goed beeld van huisvesting en vragen zich af of veiligheid, comfort en hygiëne van de huisvesting wel gewaarborgd is. Zij durven daarom niet actief mee te denken bij het mogelijk maken van nieuwe oplossingen. Oplossingen die voor agrarische ondernemers ruimte bieden om te investeren in kwaliteit en comfort voor werknemers.

Quick wins voor iedereen

Voor het opvangen van (oogst) pieken willen we graag dat gemeenten mee werken aan het ruimtelijk mogelijk maken van huisvesting op agrarische bedrijven, in de regio's waar dit mogelijk is (bijna overal). Er is geen weerstand in de omgeving, internationale werknemers vinden het fijn dat hun werkgever zaken voor hen regelt en geborgde kwaliteit is realiseerbaar. Daarbij zien we een publiek – privaat samenwerkingsmodel voor ons:

- Publiek: De gemeente zorgt voor vergunning om huisvesting te plaatsen, uiteraard binnen de kaders van het bouwbesluit.
- Privaat: De ondernemer toont elk jaar met een keurmerk aan dat de huisvesting veilig, hygiënisch en comfortabel is. Het door werkgevers en werknemers in de sector opgezette Agrarisch Keurmerk Flexwonen leent zich daar uitstekend voor.

Oproep

LTO Nederland en de aangesloten regionale en vaktechnische organisaties roepen gemeenten op oog te hebben voor de mogelijkheden die de agrarische sector biedt. Door met de sector mee te denken over huisvesting van eigen werknemers op de bedrijven, kunnen snel goede, extra bedden worden gerealiseerd. Dit biedt een uitstekende oplossing voor de huisvesting tijdens de arbeidspieken in de sector. Indien voldoende huisvesting beschikbaar is zal deze ook voor een eerlijke prijs voor de werknemer worden aangeboden. Binnen de LTO samenwerking zijn medewerkers en bestuurders in de regio beschikbaar om mee te denken.

Meer weten?

Mail of bel Peter Baltus via **pbaltus@lto.nl** of **06 – 1292 0019.**

Deze visie is opgesteld in afstemming met de commissie Ondernemerschap en Onderwijs van LTO Nederland.

Colland
Arbeidsmarkt